

Handläggare
Mats Sylwan
Telefon: 08 508 31 928**Till**
Kulturnämnden

Förslag till verksamhetsstöd till folkbildningsorganisationer 2017-2019

Förslag till beslut

1. Att kulturnämnden beslutar att fördela verksamhetsstöd till folkbildningsorganisationer 2017 - 2019 enligt nedanstående förslag:

Studieförbund	Stöd 2017-2019	Stöd 2016
ABF	5 100	5 000
Bilda	1 600	1 630
Folkuniversitetet	1 300	1 330
Ibn Rushd	400	500
Kulturens bildningsverksamhet	500	400
Medborgarskolan	2 200	2 260
NBV	1 000	980
Sensus	1 900	1 920
Studiefrämjandet	3 800	3 500
Studieförbundet Vuxenskolan	4 400	4 400
Summa	22 200	21 920

Robert Olsson
KulturdirektörPatrik Liljegren
Chef kulturstrategiska staben

Sammanfattning

Kulturförvaltningens förslag bygger på en systematisk bedömning av inriktning, omfattning och kvalitet på den planerade verksamheten. Den enskilda verksamhetens kvalitet har värderats utifrån aspekter som tillgänglighet, kulturpolitisk måluppfyllelse och deltagande. Dessa kriterier ligger också till grund för den dialog med kulturförvaltningen som föregått ansökan.

Verksamhetsstödet utgår under perioden 2017-2019 och det beslutade beloppet betalas ut efter att studieförbundet lämnat en redovisning av föregående års verksamhet.

Underlag för beslut

1. Studieförbundens inlämnade underlag för verksamhetsstöd 2017 – 2019.
2. Statistiska Centralbyråns kommunsammandrag för 2015.
3. Redovisade planer i dialogmöten med kulturförvaltningen.
4. Riktlinjer för folkbildningsstöd (bilaga 1).

UTLÅTANDE

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kulturstrategiska staben i samråd med administrativa avdelningen.

Bakgrund och stödets syften

Stockholms stad fördelar sedan många år verksamhetsstöd till de statsbidragsberättigade studieförbunden. Syftet med stödet är att:

- Stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin.
- Bidra till att göra det möjligt för människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen.
- Bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället.
- Bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.
- Bidra till att förverkliga stadens kulturpolitiska mål.

Stadens syften med stödet till folkbildningen ansluter sig till de statliga men det finns även ett tillägg om att stödet ska främja samverkan mellan staden och folkbildningen om viktiga framtida utmaningar i Stockholm. Dit hör frågor om stadsutveckling, tillgång till kultur för personer med funktionsnedsättning, en sammanhållen och mångkulturell stad, samt utjämningen av den digitala kunskapsklyftan. Grunden för samverkan är folkbildningsorganisationernas självständighet och idéburna profiler.

Stöd från staten och landstinget

Det totala statliga stödet till studieförbunden i Sverige omfattar 2015 drygt 1,7 miljarder kronor, en mindre ökning jämfört med 2014. Den andel som går till studieförbund verksamma i Stockholms stad uppgår till ca 125 miljoner kronor vilket motsvarar en betydligt mindre del än Stockholms andel av den samlade befolkningen.

Stockholms läns landsting fördelar verksamhetsstöd och bidrag till kulturprogram, totalt ca 34 miljoner kronor 2014. Av dessa medel fördelades ca 16 miljoner kronor till studieförbund i Stockholms stad. Stödet är helt volymbaserat och utgick 2014 från antalet stödberättigade studiecirkeltimmar per den 31 december 2012. Landstingets verksamhetsstöd går till studieförbundens distriktsorganisationer som sedan fördelar dem på lokalavdelningar.

Jämfört med statens och landstingets volymbaserade stöd är stadens insatser mer målinriktade och tar tydligare fasta på folkbildningens roll som kulturaktör, kraft i stadsutvecklingen och brobyggare i en sammanhållen stad.

Riktlinjer

Studieförbunden i Stockholm beviljas årligen verksamhetsstöd med utgångspunkt i bidragsregler beslutade av kulturnämnden 2012. De formella villkoren för stödet är bland annat:

- Verksamhetsbidrag ges till studieförbund som är godkända för statsbidrag.
- Ansökan föregås av en dialog mellan kulturförvaltningen och studieförbunden.
- Den folkbildande verksamheten ska äga rum i Stockholms stad.
- Stöd kan sökas för studiecirkelverksamhet, kulturprogram och annan verksamhet för prioriterade målgrupper.

Verksamhetsstödet utgår i treårsperioder med årliga redovisningar av genomförd verksamhet. Beslutet föregås av en dialog om de behov som studieförbundet bedömer som angelägna men också om inriktningen i kulturnämndens budget och verksamhetsplan.

De nuvarande riktlinjerna med treåriga stödperioder implementerades 2014 och har fått uppskattning av de berörda studieförbunden. Man pekar framför allt på fördelarna med att kunna planera långsiktigt, minskad byråkrati samt att

dialogmodellen bidragit till ett bra samarbetsklimat med kulturförvaltningen.

Beredning

Beräkning av verksamhetsstödet

Kulturförvaltningen bedömer, med utgångspunkt i de riktlinjer som antogs 2012, studieförbundens verksamhet utifrån både kvalitativa och kvantitativa parametrar. Verksamhetsstödet grund, 50 procent, baseras på tidigare stöd och antalet redovisade studiecirkeltimmar. Det övriga stödet relaterar till verksamhet för personer med funktionsvariation, antal genomförda kulturprogram samt, motsvarande ca 40 procent av det totala stödbeloppet, studieförbundets genomförda och planerade verksamhet inom prioriterade områden.

Dialog

I enlighet med riktlinjerna ska beredningen av stödet omfatta en dialog med studieförbunden som ska leda fram till beslut som är väl förankrade i en likvärdig bedömning av de olika bildningsorganisationerna. Denna process har under 2016 innehållit såväl gemensamma som enskilda möten mellan kulturförvaltningen och studieförbunden i Stockholms stad och samtalen har förts utifrån en återkommande frågelista. Efter att den slutliga ansökan lämnats in den 15 maj har kulturförvaltningen berett studieförbunden möjlighet att komplettera sin ansökan per den 23 september.

Generella iakttagelser

Studieförbundens verksamhet reagerar snabbt på samhällsutvecklingen. I såväl redovisningarna från 2015 och ansökningarna för stödperioden 2017-2019 får arbetet med flyktingmottagandet stor plats. Alla studieförbund är starkt engagerade i denna fråga liksom den som handlar om att erbjuda cirklar för personer med brister i det svenska språket. En tredjedel av studieförbundens deltagare tillhörde 2015 denna kategori.

Det är positivt att studieförbunden tagit sig an denna stora grupp där många, förutom kunskaper i svenska, även saknar utbildningar som är gångbara i Sverige. Det är dock inte säkert att dessa cirklar, som ofta äger rum i hemmiljö, bidrar till integration i det svenska samhället eftersom deltagarna ofta har samma

etniska eller konfessionella bakgrund. Staten har gjort den tolkningen och tagit bort den bonus som studieförbunden tidigare fick för de så kallade ”invandracirkarna”. Kulturförvaltningen ser fortfarande målgruppen som prioriterad men tar i bedömningen fasta på verksamheter som har uttalade integrationseffekter.

Volymmässigt håller studieförbunden ställningarna och sammantaget ökade både antal studiecirklar och deltagare något jämfört med 2014. Antalet kulturprogram uppgick till 15 343, också det en svag ökning. Av dessa arrangerades 35 procent utanför tullarna. Det vanligaste temat bland kulturprogrammen var föreläsning följt av sång och musik.

Flera studieförbund stärker ställningarna i ytterstaden. ABF har tagit över driften av Tensta Träff. Studieförbundet har fått nya lokaler i Högdalen och samverkar med bland andra Sensus i en ny lokalförvaltande organisation i Skärholmen. Sensus och Bilda har genom sina medlemsorganisationer och samarbetspartner tillgång till en vittförgrenad lokalstruktur över hela staden medan andra samverkar med samlingslokaler och hemgårdar.

Ökande hyreskostnader är ett problem för de flesta studieförbund som försöker hantera situationen med uthyrning, slimmade organisationer och i några fall genom att flytta till billigare lokaler. Folkuniversitetet och ABF äger sina lokaler och är därför känsliga för framtida räntehöjningar.

Förslag till fördelning

Stödets omfattning och redovisning

Verksamhetsstödet till folkbildningsorganisationer uppgår enligt kulturnämndens verksamhetsplan 2017 till 22,2 miljoner kronor. Förslaget omfattar stöd under tre år mellan 2017 - 2019 med reservation för att kulturnämnden disponerar tillräckliga medel. Vid budgetförändringar regleras stöden så att alla mottagare belastas eller gynnas proportionerligt.

Bedömning av verksamhetsstödet

Kulturförvaltningens förslag bygger på en systematisk bedömning av inriktning, omfattning och kvalitet på dels tidigare redovisad, dels planerad verksamhet för stödperioden 2017-2019. En analys av träffsäkerheten i ansökningarna för stödperioden 2014-2016 visar att studieförbunden i sina ansökningar i

genomsnitt överskattade den planerade studie- och kulturverksamheten med 26 respektive 20 procent. Det innebär att en kvalitativ bedömning måste grunda sig på både tidigare genomförd verksamhet och i ansökan beskrivna framtidsplaner.

Kriterier

Den enskilda verksamhetens kvalitet har värderats utifrån aspekter som tillgänglighet, kulturpolitisk måluppfyllelse och deltagande. Dessa kriterier ligger också till grund för den dialog med kulturförvaltningen som föregått ansökan. Följande kriterier har använts i den samlade bedömningen:

- Förmågan att nå prioriterade målgrupper
- Nya lösningar på framtida utmaningar
- Närvaron i socioekonomiskt utsatta stadsdelar
- Tillgänglighet och deltagarinflytande
- Deltagarvolym
- Studieförbundets betydelse för Stockholms kulturliv
- Tillförlitlig verksamhetsredovisning och kvalitetssäkring
- Mötesplatsens lokalisering, kvalitet och ändamålsenlighet

Små förändringar

Förslaget innebär inga stora förändringar jämfört med föregående stödperiod. Det beror dels på att stödbeloppet är oförändrat, dels på att det skett små förändringar mellan studieförbunden i inriktning och verksamhetsresultat. När det gäller de ekonomiska förutsättningarna så kommer flertalet studieförbund att påverkas negativt av det nya statsbidrag som träder i kraft 2017.

Kulturförvaltningen har inte tagit med detta i bedömningen men har genom förvaltningens administrativa avdelning gått i genom de ekonomiska kalkyler som studieförbunden redovisat i sina ansökningar för att få en bedömning av deras ekonomiska bärkraft. Förvaltningen har i den riskanalysen inte sett några allvarigare ekonomiska problem som kan hota en verksamhet under stödperioden.

Tabell: Förslag till verksamhetsstöd till studieförbund i Stockholms stad 2017-2019. Tusen kronor.

Studieförbund	Stöd 2017-2019	Stöd 2016
ABF	5 100	5 000
Bilda	1 600	1 630
Folkuniversitetet	1 300	1 330
Ibn Rushd	400	500
Kulturens bildningsverksamhet	500	400
Medborgarskolan	2 200	2 260
NBV	1 000	980

Sensus	1 900	1 920
Studiefremjandet	3 800	3 500
Studieforbundet Vuxenskolan	4 400	4 400
Summa	22 200	21 920

Beslutet följs upp genom årlig avstämning

Varje år sker en avstämning med respektive studieförbund som gör det möjligt för kulturförvaltningen att följa upp den stödgrundande verksamheten. Senast den 28:e februari år två och tre lämnar studieförbunden en skriftlig redovisning över föregående års verksamhet. När redovisningen godkänts betalas beviljat stöd ut. Vid större avvikelser från de planer som lämnats i ansökan tas ärendet upp i kulturnämnden. Stödet kan då komma att reduceras eller behöva återbetalas.

Bilagor

1. Riktlinjer för verksamhetsstöd till folkbildningsorganisationer
2. Nyckeltal för studieförbundens verksamhet 2015